

Compareixença de FETE-UGT al Parlament

FETE-UGT compareix davant aquesta comissió per exposar el que des del nostre punt de vista, i en compliment de les resolucions aprovades per la nostra organització sindical, ens veiem mandatats a poder expressar ja que se'ns brinda l'oportunitat per part del Parlament de Catalunya.

L'objecte de la compareixença és presentar a la comissió la nostra proposta d'esmenes a la Llei Catalana d'Educació. Prèviament, la nostra organització ha lliurat als diferents grups parlamentaris la seva proposta d'esmenes el dia 12 de novembre del 2008. Posteriorment, el 25 del mateix mes, una plataforma conjunta de diverses entitats, entre elles FETE-UGT, va lliurar un altre plec d'esmenes a l'articulat de la Llei.

La nostra intervenció té la intenció d'exposar els motius que ens porten a fer les propostes en el seu conjunt i a defensar-ne específicament les més significatives per a la nostra organització.

Al març del 2006, FETE-UGT va signar conjuntament amb moltes altres entitats el PNE, document de consens que recollia la voluntat d'un compromís dels agents educatius del nostre país per tirar endavant un projecte nou, que incloïa un seguit de mesures a desenvolupar del 2006 al 2009, amb compromís definit de finançament i el mandat d'elaborar pel Govern un projecte de Llei catalana d'educació.

Volem expressar, d'entrada, dues queixes o incomoditats al respecte. D'una part, l'incompliment en el desenvolupament de les mesures previstes així com de la inversió econòmica, i, de l'altra, la forma en què ha estat elaborada la Llei, que no ha tingut en compte la participació i el diàleg amb totes les parts afectades, en aquest cas, els representants del professorat i altres professionals de l'educació.

Dit això, i per situar-nos en el moment actual, la primera qüestió cabdal que volem posar com a demanda a la Llei és una major definició del finançament necessari per dur a terme el seu desplegament i convertir-la en un instrument útil i eficaç: **en la disposició final s'ha de recollir que la inversió pública en educació ha d'arribar al 6% del PIB en 6 anys.**

En els aspectes educatius i pedagògics hi trobem a faltar unes orientacions que justifiquin i orientin els canvis que es volen introduir en l'estructura organitzativa. A més a més, considerem que hi falten els elements definitoris que permetin veure quines **noves estratègies s'empraran per assolir la millora dels resultats educatius dels alumnes**, tenint en compte que els índexs de fracàs escolar continuen essent massa elevats i encara som lluny dels estàndards europeus pel que fa a l'escolarització en educació secundària postobligatòria i als nivells d'excel·lència del sistema.

En aquest sentit farem èmfasi en tres punts:

1.- Beques i ajuts. Considerem que la Llei, en el seu article 6, no aborda suficientment la problemàtica de moltes famílies catalanes que no poden accedir a les beques per motius de renda. El sistema general de beques a l'estudi no discrimina les diferències de poder adquisitiu en relació al nivell de vida que es donen a Catalunya i que, a la pràctica, suposa una discriminació negativa d'unitats familiars d'amplis sectors de la societat catalana. Proposem que la Llei reculli la implantació d'un sistema complementari d'ajuts adreçat a l'alumnat per garantir l'inici i la finalització d'estudis professionalitzadors.

2.- Educació no presencial. Considerem que l'educació no presencial definida en l'article 53 ha de tenir un paper important en el nostre sistema educatiu. Però entenem que ha de ser una oferta complementària a la presencial, com és el cas del Batxillerat nocturn, i que, en molts altres casos, ha de ser una via alternativa a la presencial que es segueix una vegada s'han assolit les competències bàsiques de l'educació obligatòria i de l'alfabetització digital.

En aquest sentit proposem els ajustaments en les esmenes als articles 53.4 i 53.6:

53.4 «Sens perjudici de la promoció i millora de l'educació no presencial en els centres ordinaris, l'Administració educativa organitza mitjançant un centre singular la impartició de manera específica d'les ensenyaments de la modalitat no presencial»

53.6 «El Departament pot autoritzar als centres públics i privats que ho sol.licitin la impartició d'ensenyaments postobligatoris i superiors no presencials».

3.- Ensenyaments professionalitzadors i formació permanent al llarg de la vida. Atès el dèficit que hi ha a Catalunya de treballadors i treballadores que acreditin posseir una formació o una qualificació professional i atesa la importància que té per a la competitivitat dels sectors productius i de serveis poder disposar de treballadors qualificats, considerem que a la LEC no s'aborda suficientment aquesta problemàtica.

Aquesta qüestió s'ha de posar en relació directa als objectius de l'Estratègia de Lisboa d'incrementar el percentatge de joves que completen els estudis postobligatoris i del percentatge de la població entre 24 i 65 anys que segueix alguna de les ofertes que constitueixen la formació permanent al llarg de la vida.

Entenem que a la LEC hi hauria d'haver un capítol específic dedicat als ensenyaments professionalitzadors i a la formació permanent al llarg de la vida, que estigués integrat pels Programes de Qualificació Professional Inicial (art. 58), la Formació Professional (art. 60), l'Alternança entre Formació i Treball (art. 61), els Ensenyaments artístics (art. 62), els Ensenyaments d'idiomes (art. 63), els Ensenyaments esportius (art. 64) i l'Educació de persones adultes (arts. 65 a 68).

Trobem a faltar la definició d'un model integrador de la formació al llarg de la vida que posi en relació i en valor tots els elements que configuren el sistema educatiu, citats anteriorment, així com la definició d'una estratègia d'estímul i potenciació de l'oferta per donar resposta a la demanda real de formació de les persones treballadores al llarg de la vida. Una estratègia que al nostre entendre ha de respondre a objectius de professionalització i a objectius de cobertura d'un dret fonamental com és l'educació integral de les persones.

Un altre àmbit estratègic per a nosaltres és l'Educació Infantil: primer cicle

Atesa la importància que té aquesta etapa educativa i que es posa de manifest en el propi articulat (art. 54), tant pel que fa al desenvolupament de les capacitats, de les relacions afectives, a l'adquisició d'instruments d'aprenentatge i a la progressiva autonomia personal, com per la conciliació de la vida laboral dels pares i mares amb la responsabilitat en l'educació dels seus fills, considerem que es produeix un greuge respecte als infants que neixen després de les dates assenyalades en els requisits generals de la preinscripció.

Proposem que a la Llei s'estableixi en el seu article 54.2 un mecanisme que permeti una reserva i/o una ampliació de places perquè els infants es puguin incorporar al primer any del cicle 0-3 en períodes diferents a l'establert amb caràcter general.

Valorem positivament que en disposició addicional es reculli el reconeixement dels mateixos drets i deures dels educadors del primer cicle d'Educació Infantil que la resta de professorat (article 28). Ara bé, caldria que la Llei regulés que les condicions de treball d'aquest col·lectiu s'haguessin d'homologar amb les dels professionals dels nivells obligatoris del Servei d'Educació

de Catalunya en un termini establert.

El servei públic educatiu tal com es va definir en el PNE no queda recollit en aquesta Llei, ja que amb les mesures que s'estableixen no es trenca la dualització de la xarxa de centres.

Per trencar la dualització del sistema cal incorporar tots els centres finançats amb fons públics en condicions d'igualtat pel que fa a les dotacions i a la qualitat, però també pel que fa als drets i deures, a la cooperació i a la corresponsabilitat amb la societat catalana.

D'altra banda, creiem que la Llei ha d'establir un mòdul de concert que permeti als centres privats que s'acullin al concert educatiu, garantir la gratuïtat real i assumir el compromís d'admissió d'alumnes en condicions equivalents als centres de titularitat pública. És a dir, participar plenament, en condicions d'igualtat, en l'oferta pública de places d'escolarització per a tots els alumnes, especialment per als de necessitats educatives específiques.

En aquest sentit proposem esmenar l'article 46.1 sobre escolarització:

46.1 « L'administració *assegura* que els centres del Servei d'Educació de Catalunya participin en l'adequada i equilibrada escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques i es comprometen a fomentar la pràctica de la inclusió pedagògica. Per garantir-hi, l'Administració educativa ha d'establir territorialment la proporció *màxima* d'alumnes amb necessitats educatives específiques que poden ser escolaritzats en cada centre i *en cada grup d'alumnes* i, si s'escau, la reserva de llocs escolars que, com a mínim, cal destinar-los. (...)»

La Llei d'Educació de Catalunya ha de regular una única xarxa de centres que conformin el servei públic educatiu i que permeti l'equiparació real de tots els centres sostinguts amb fons públics, tant pel que fa al servei a les famílies com a les condicions de treball dels professionals de l'educació que hi treballen.

El sistema educatiu unificat mantingut amb fons públics implica un cost idèntic de cada plaça escolar, tant en l'escola concertada com en els centres de titularitat pública. Com a servei públic, obliga l'erari públic a costejar el manteniment i el personal de tots els centres per igual.

Cal harmonitzar les plantilles a aquests requeriments per homologar dotació i prestació del servei. **Per això, entenem que l'articulat de la Llei, i no una disposició transitòria, hauria de recollir de forma clara l'homologació de les condicions de treball dels professionals de l'escola concertada** i el compromís per part del Departament de destinar els recursos econòmics necessaris per tal d'assolir la plena homologació retributiva i de condicions de treball, entenent com a punt fonamental la dedicació lectiva del professorat dels centres integrats en el servei públic d'educació, fixant un termini de quatre anys i no de vuit tal com està escrit.

En conjunt, és un text que, en els aspectes de política educativa, no va més enllà ni aprofundeix suficientment en els canvis que ja estableix la Llei Orgànica d'Educació (LOE), i que, en contraposició, **en els aspectes de gestió del personal que treballa en el sistema educatiu públic entra en un grau de detall tant gran que a la pràctica suposa un canvi substancial de les condicions de treball, sense haver negociat ni acordat prèviament aquests canvis en els processos de negociació col·lectiva que, amb caràcter preceptiu, preveu l'ordenament jurídic vigent.**

El Projecte inclou un extens i detallat títol, el VIIIè, relatiu al professorat i altre personal dels centres públics.

Els empleats públics tenen el dret a la negociació col·lectiva, representació i participació institucional per a la determinació de les seves condicions de treball. L'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic determina un llistat de matèries objecte de negociació. Aquest precepte no queda respectat en la LEC, ja que en el seu capítol VIII entra a regular aquesta matèria directament, obviant el deure de negociar prèviament amb els representants sindicals. En aquest sentit, són totalment inadmissibles els articles 117, que regula l'adquisició de graus docents; 121, que regula la jornada de treball, i 122, que regula les retribucions complementàries.

La promoció docent que regula l'article 117 s'ha d'articular sobre la base d'una acreditació periòdica de mèrits professionals en la que no excloem l'avaluació de la tasca docent voluntària, mai punitiva, i que permeti escurçar el temps per a l'obtenció del grau.

Quan definim l'avaluació del professorat per a l'obtenció de mèrits per a la promoció professional haurem de tenir en compte que l'avaluació de la docència ha de ser periòdica, voluntària, multifactorial i una funció externa als centres.

Per això, proposem que el projecte estableixi quins són els indicadors que haurà d'acreditar el professorat per obtenir una avaluació positiva de la seva tasca. Així mateix, pensem que en cap cas aquests indicadors poden fer només referència als resultats acadèmics dels alumnes.

En l'article 121 proposem que no es regulin les activitats extraescolars com a activitat pròpia del professorat, ja que aquestes les han de dur a terme altres professionals.

Proposem la supressió de l'article 122 per ser matèria de negociació col·lectiva.

En el projecte de Llei desapareix l'article 80 de l'Avantprojecte, que deia que «l'Administració

de la Generalitat ha de promoure l'elaboració d'un estatut docent que reguli els aspectes generals de la professió i les condicions específiques de l'accés a la professió docent així com els criteris bàsics del seu exercici i les competències professionals exigides per exercir la professió docent amb qualitat en els centres educatius de Catalunya.»

Entenem que és necessària l'elaboració d'un estatut docent català, i demanem que es reincorpori a la Llei l'article 80 de l'Avantprojecte.

Entenem que amb la provisió general i l'específica de llocs de treball es pot garantir la dotació de les plantilles que necessiten els centres d'acord amb el projecte educatiu que tenen establert. Demanem que es retiri de la Llei la provisió especial de determinats llocs de treball regulada per l'article 111 i que està relacionada amb les atribucions de les direccions dels centres descrites en els articles 91 i 102.

Nosaltres pensem que la provisió especial contradiu els principis de publicitat, mèrit i capacitat que han de regular tots els mecanismes de provisió de llocs de treball del funcionariat. I, per tant, creiem que aquesta fórmula de provisió ha de desaparèixer de l'articulat.

Quant a l'anomenada provisió específica, entenem que aquesta pot ser una condició perquè es puguin tirar endavant els projectes. Pensem, però, que aquests llocs haurien d'estar ben catalogats i detallats per a cada centre, com a complement de la plantilla de docents que li és assignada per tal de poder desenvolupar el currículum prescrit a la normativa vigent.

.....

Per a nosaltres és imprescindible que la LEC reconegui i reguli l'existència d'àmbits d'exercici professional diferents a la docència que ja fa uns anys vénen fent intervencions a l'acció educativa des dels diferents camps, els aprenentatges d'hàbits d'autonomia i hàbits socials dels més petits, la psicologia, l'educació social, la fisioteràpia, suport a l'aplicació de la inclusió de l'alumnat amb necessitats educatives especials, etc. La llei hauria de preveure que per a la realització d'aquestes tasques educatives el Departament contractarà personal laboral propi en lloc d'optar per l'externalització dels serveis.

A més, el personal contractat laboral del Departament d'Educació que atén directament l'alumnat i realitza tasques educatives hauria de ser considerat com a membre de ple dret en el claustre del centre on està destinat. Demanem que la LEC reculli explícitament aquest punt. Proposem la modificació dels articles 94.3 i 127.3.

«94.3. Els professionals d'atenció educativa i el personal d'administració i serveis té el dret i el deure de participar, a través dels òrgans de govern del centre, claustre i consell escolar, en la vida del centre, i, quan estigui definit, el deure de respectar el caràcter propi»

«127.3. El director del centre ha de convocar al claustre professionals de l'educació destinats al centre perquè participi en les funcions previstes a les lletres a), c), d), e) g) i h) de l'apartat 2.»

.....

Pel que fa als processos de corresponsabilitat en la gestió del servei educatiu per part dels ajuntaments, previstos al Projecte, considerem del tot irrenunciables els següents principis.

Defensem el principi de subsidiarietat com la capacitat real d'aplicar polítiques públiques educatives més a prop de la ciutadania. Tanmateix, creiem oportú remarcar que ha de quedar molt clar que aquestes polítiques educatives no són exclusives, ans al contrari, cal que s'emmarquin dins les polítiques generals del Departament d'Educació. Considerem que la progressiva descentralització competencial ha d'anar acompanyada per la dotació de recursos i, en cap cas, pot significar una desresponsabilització del propi Departament d'Educació sobre aquelles qüestions que li son pròpies.

En aquest sentit, considerem que, com ja s'ha dit en un altre apartat, la planificació correspon plenament al Departament, la qual cosa no exclou la participació i la col·laboració dels ajuntaments. Considerem imprescindible la màxima transparència i objectivitat en els processos d'escolarització i, per això, compartim l'impuls i la potenciació de les oficines municipals d'escolarització, que han de ser reconegudes i regulades per la futura Llei. Així mateix, considerem una competència exclusiva del Departament d'Educació la gestió del seu personal tal i com es recull de manera textual en el PNE i, per tant, no contemplem cap possibilitat de traspàs de competències, ni en la gestió, ni en les polítiques de personal.

Barcelona 16 de gener de 2009

FETE